

اخبار ترور و نزاع اسرائیلی – فلسطینی (هشتم تا سیزدهم اکتبر 2015، شانزدهم تا بیست و یکم مهر 1394)

راست: محمد سعید محمد علی، خرابکاری از شهرک فلسطینی «شوغفات» در نزدیکی اورشلیم، در لحظه چاقو زدن به یکی از نیروهای گارد مرزی اسرائیل در «دروازه شخم» در حد فاصل شرق و غرب اورشلیم (عکس از: صفحه فیسبوک QUDSN، 13 اکتبر 2015). چپ: آگهی مرگ این تروریست، که از سوی جنبش فتح منتشر شده و این خرابکار چاقوکش را «قهرمان شهید» نامیده است (عکس از صفحه فیسبوک همسو با جنبش فتح، 10 اکتبر 2015).

جمع بندی رخدادهای تروریستی روزهای گذشته تا ظهر سیزدهم اکتبر 2015

■ سلسله عملیات تروریستی علیه مردم و نیروهای اسرائیلی بار دیگر در روزهای گذشته به اوج خود رسیده است هرچند که سرآغاز این حملات از ماه گذشته و در زمان شروع سلسله اعیاد پاییزه یهودیان بود. اما این موج عملیات تروریستی در واقع خود را تغذیه می کند و ظاهراً رو به افزایش است. این موج ترور ادامه همان خشونت های پراکنده ای است که از مدت ها پیش از سوی تشکیلات خودگردان فلسطینی و جنبش فتح به عنوان «مقاومت مردمی» مورد حمایت بوده است اما آن رخدادهای نیز که از شش سال پیش شروع شد، از ماهیت حقیقی ترور مردمی برخوردار بود. اما همه شواهد نشان می دهد که موج جدید تروریستی بسیار جدی تر از رخدادهای خشونت بار یک دهه گذشته است. حملات تروریستی روزهای گذشته از مشخصات و ویژگی هایی برخوردار است که در موج پیشین حملات تروریستی شاهد آن نبودیم.

■ سلسله رخدادهای خشونت بار و درگیری هایی که در هفته های گذشته صرفاً به شرق اورشلیم و بویژه اطراف محوطه مساجد الاقصی و عمر محدود بود، در هفته گذشته به مناطق کرانه باختری و نیز به میان مناطق پیش از جنگ سال 1967 و نیز اراضی که عرب های شهروند اسرائیل در آن زندگی می کنند، سرایت کرد. ویژگی برجسته حملات این بار این است که توسط نوجوانان و جوانانی انجام می شود که رهبری خاصی ندارند و ظاهراً به صورت انفرادی و از روی تصمیم شخصی خود یکباره تصمیم به رفتن به سوی حمله می گیرند. این امر به یک پدیده مبدل شده است که برخی دیگر از نوجوانان و جوانان فلسطینی را به طور جدی تشویق می کند که آنها نیز سریعاً پا جای پای نوجوانان «قهرمان»

دیگر بگذارند. ویژگی مهم دیگر حملات این بار در این است که شبکه های اجتماعی مانند فیسبوک و واتس آپ از طریق تلفن های همراه که تقریباً همه نوجوانان فلسطینی نیز به آن دسترسی دارند، به منزله حلقه پیوند دهنده این عملیات است. همرا با حملات از نوع چاقو زدن ها به مردم در خیابان ها، بویژه در شهر اورشلیم، حملات دیگری نیز از سوی تروریست ها انجام شده است مانند زیرگرفتن عامدانه رهگذران در خیابان ها و کسانی که در ایستگاههای اتوبوس منتظر ایستاده اند. اما تروریست های این عملیات، همزمان از خودرو هم بیرون آمده و با چاقو و حتی با تبر به سوی مردم حمله ور شده اند. یک زن تروریست نیز درصدد انفجار کپسول های گاز در خودرویی بود که آن را رانندگی می کرد و همچنین دستکم سه مورد حمله با چاقو با هدف ربودن اسلحه سربازان در اماکن عمومی صورت گرفت. در یکی از وخیم ترین حملات در شهر اورشلیم، دو تروریست که پسرعموی ساکن شرق اورشلیم بودند، با ورود به یک اتوبوس مسافری، یکی با داشتن اسلحه در دست به سوی مسافران تیراندازی کرد و تروریست دیگر با چاقو به سوی شماری از مسافران حمله ور شد.

■ هفته گذشته موج جدید تروریستی ابتدا شامل اورشلیم، و شهرها و مراکز دیگر در اسرائیل (مانند شهرهای کریات گانگ، تل آویو، عفولا، گان شمونیل و راعنانا) بود. همه این حملات توسط تروریست های مستقل که به صورت انفرادی و از روی تصمیم شخصی خود به این ترورها اقدام کرده بودند، رخ داد. همه آنها نوجوانان و جوانان کم سن و سال بودند. اما اکثر این تروریست ها از اهالی یهودا و شومرون (کرانه باختری) و عمدتاً از ساکنان شرق اورشلیم بودند. اما دو تروریست نیز از ساکنان عرب ساکن اسرائیل بودند (یکی از اهالی ناصره و دیگری از شهر ام الفحم). برخی از تروریست ها کسانی بودند که مجوز قانونی سکونت در اسرائیل را نداشتند. اما مهم ترین ویژگی این تروریست ها این است که بسیاری از آنها نوجوانان زیر 20 سال و حتی سیزده و چهارده و شانزده ساله هستند. اینکه شماری از زنان و دختران جوان مانند یک دختر 16 ساله نیز در این ترورها شرکت کرده اند، ویژگی مهم این موج حملات تروریستی است. این موج ترور بر اساس تبلیغات و فتنه انگیزی هایی است که به ناحق از سوی فلسطینی ها و حتی تشکیلات خودگردان فلسطینی در مورد مسجد الاقصی انجام می شود. آنها در این تبلیغات دروغین و تحریک آمیز به ناحق مدعی می شوند که گویا اسرائیل در صدد تغییر وضعیتی است که در نزدیک به پنجاه سال گذشته در مورد مسجد الاقصی برقرار بوده است. عاملان این تبلیغات با بهره گیری از نوعی حس بی آینده و ناامیدی که در برخی از فلسطینی ها وجود دارد، مدعی می شوند که مسجد الاقصی به عنوان قبله نخست مسلمانان «در خطر» است. همه شواهد نشان می دهد که نوجوانان و جوانانی که به این حملات تروریستی دست می زنند، عضو و فعال هیچ سازمان و تشکلی نبوده اند و آنها از سوی هیچ تشکل و سازمانی از بالا نیز دستور و رهنمود نگرفته اند اما حملاتی که بدست این نوجوانان و جوانان انجام می شود، تاثیرگرفته از تحریکات و فتنه انگیزی های همه سازمان های فلسطینی، از جمله حماس و شاخه شمالی جنبش اسلامی عرب های اسرائیل است. تشکیلات خودگردانی و رسانه های آن نیز در این فتنه انگیزی ها نقش موثر دارند و بانیان حملات تروریستی را «قهرمان» می نامند و خیابان ها و موسسات در کرانه باختری را به نام این تروریست ها نامگذاری می کنند.

■ این موج ترور با تظاهرات و تجمع های اعتراضی خشونت باری نیز که از سوی فلسطینی های کرانه باختری و عرب های ساکن اسرائیل انجام می شود، همراه شده است. (بویژه در شهرهایی که عرب ها و یهودیان در آن سابقه زندگی مشترک دارند، مانند جافا، ناصره، رمله و شهرک های عرب های بخش شمالی اسرائیل، تظاهرات و درگیری های خشونت بار رخ داده است). در یهودا و شومرون (کرانه باختری) سنگ پرانان و پرتاب کنندگان بطری آتش زا فعالیت گسترده و پرحرارتی دارند. چند هزار فلسطینی، که اکثراً نوجوانان و جوانان هستند، در این تظاهرات شرکت دارند. این تظاهرات از تجمع های اعتراضی همیشگی در این نقاط متفاوت است اما همزمان باید گفت که اکثریت عرب های تابع اسرائیل در تظاهرات مشارکت مستقیم ندارند هرچند که روز سیزدهم اکتبر اعتصاب سراسری عرب های اسرائیل با عنوان «روز

خشم»، رخدادهایی گسترده بود و روی هم رفته دهها هزار نفر از اعراب در شهرهای شمالی اسرائیل در راه پیمایی‌ها شرکت کردند.

■ این موج عملیات تروریستی کشته‌های زیادی در همین روزهای نخست خود داده است. تا ظهر سیزدهم اکتبر هشت اسرائیلی کشته شدند. تروریست‌های عامل حملات و نیز تظاهرکنندگان خشن نیز کشته شده‌اند؛ شمار کشته‌های فلسطینی و عرب تا ظهر سیزدهم اکتبر 29 نفر بود (اما سپس، دستکم دو تروریست دیگر در حملات تروریستی روز چهاردهم اکتبر در دو نقطه اورشلیم کشته شدند). یازده نفر از 29 کشته از تظاهرکنندگان خشن غزه بودند و دو نفر نیز در غزه در حملات هوایی اسرائیل در واکنش به حملات راکتی به جنوب اسرائیل کشته شدند. همچنین 16 نفر از 29 کشته اول در میان فلسطینی‌ها و اعراب، از اهالی کرانه باختری و عرب‌های اسرائیل و شرق اورشلیم بودند.

■ جنبش حماس با حمایتی پر حرارت از رخدادهای تروریستی اخیر استقبال می‌کند و آن را «انتفاضه سوم» نام نهاده و خواهان تقویت آن است. اسماعیل هنیه این ترور را «با برکت» و «سرآغاز رهایی الاقصی» نامیده است. حماس که حاکم بر باریکه غزه است، به جوانان و نوجوانان فلسطینی امکان داد که با انجام تظاهرات خشونت بار در نزدیکی حصاره مرزی با جنوب اسرائیل، به اقدامات بسیار خشونت باری دست بزنند. این تظاهرکنندگان برای چند روز پی در پی حصاره مرزی را پاره کردند و حتی وارد خاک اسرائیل شدند اما با واکنش قاطعانه نیروهای اسرائیلی روبرو گردیدند و برای همین، یازده نفر از آنها که بشدت خشن بودند، کشته شدند. در همین حال، جنبش حماس خود به حملات راکتی به اسرائیل اقدام نکرده و حملات راکتی که تا کنون در روزهای اخیر صورت گرفته از سوی تشکل‌های تکفیری و سلفی که رقیب حماس هستند، انجام شده است. بنظر می‌رسد که نیروهای حماس در مواردی نیز مانع از حملات راکتی بیشتر از سوی تشکل‌های سلفی شده‌اند تا مانع از تکرار سلسله وقایعی شوند که اواخر بهار و تابستان سال گذشته رخ داد (سال گذشته در پی ربوده شدن سه نوجوان اسرائیلی بدست دو تروریست همسو با حماس در نزدیکی اورشلیم که همان شب نیز ربوده شدند را کشته بودند، اسرائیل در اوج تلاش‌های جستجو برای تعیین سرنوشت این نوجوانان، با موج حملات راکتی از غزه روبرو شد که ارتش اسرائیل را به جنگ در غزه کشاند).

■ برخی ارزیابی‌ها می‌گویند که محمود عباس، رهبر تشکیلات خودگردان فلسطینی از حملات تروریستی اخیر حمایت نمی‌کند زیرا این وضعیت به منافع حماس، رقیب جنبش فتح و سازمان آزادیبخش فلسطین، کمک می‌کند و موجب تقویت حماس و تندروترها در افکار عمومی فلسطینی می‌شود. همزمان، نیروهای امنیتی تشکیلات خودگردان فلسطینی، به همکاری و هماهنگی با نیروهای اسرائیلی ادامه می‌دهند. با وجود این، تشکیلات خودگردان فلسطینی و رهبران آن از قدرت واقعی برای اثرگذاری بر افکار عمومی فلسطینی و بویژه بر نوجوانان و جوانان فلسطینی که به این موج جدید حملات چاقوکشی در اورشلیم، کرانه باختری و در میان عرب‌های اسرائیل پیوسته‌اند، برخوردار نیستند. در همین حال، محمود عباس چهاردهم اکتبر در یک سخنرانی حملات تروریستی را محکوم نکرد و درخواستی از فلسطینی‌ها برای پایان دادن به این موج خشونت به عمل نی‌آورد در حالی که او و برخی از مقامات حکومت خودگردانی در روزهای قبل از آن گفته بودند که این حملات با این شیوه و رویه، به تحقق آرمان‌های فلسطینی‌ها کمک نمی‌کند.